

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE ŠT. 103/17

Luxembourg, 20. september 2017

Sodba v zadevi C-186/16
Ruxandra Paula Andriciuc in drugi/Banca Românească SA

Če finančna institucija podeli posojilo, izraženo v tuji valuti, mora posojilojemalcem posredovati informacije, ki morajo zadostovati za sprejetje poučenih in preudarnih odločitev

Tako mora prodajalec ali ponudnik potrošniku posredovati vse upoštevne informacije, ki morajo temu omogočati oceno ekonomskih vplivov pogoja na njegove finančne obveznosti

V letih 2007 in 2008 so Ruxandra Paula Andriciuc in druge osebe, ki so v tem obdobju svoje dohodke prejemale v romunskih lejih (RON), z banko Banca Românească sklenile posojila v švicarskih frankih (CHF) za pridobitev nepremičnin, za refinanciranje drugih kreditov ali za zadovoljevanje osebnih potreb.

V skladu s posojilnimi pogodbami, sklenjenimi med strankami, so morali posojilojemalci mesečne obroke kredita vrniti v CHF in so se strinjali, da bodo prevzeli valutno tveganje, povezano z nihanjem menjalnega tečaja RON glede na CHF.

Pozneje se je zadevni menjalni tečaj znatno spremenil v škodo posojilojemalcev. Ti so pri romunskih sodiščih vložili tožbo za ugotovitev, da pogoj, na podlagi katerega je treba kredit vrniti v CHF brez upoštevanja morebitne izgube, ki bi jo posojilojemalci lahko utrpeli zaradi tečajnega tveganja, pomeni nepošten pogoj, ki zanje ni zavezujoč, v skladu s tem, kar določa direktiva Unije¹. Posojilojemalci med drugim trdijo, da je banka svoj proizvod predstavila pristransko, pri čemer je zgolj poudarila koristi, ki bi jih od njega lahko imeli posojilojemalci, niso pa bila prikazana morebitna tveganja in verjetnost njihove uresničitve. Po mnenju posojilojemalcev je treba sporni pogoj ob upoštevanju te prakse banke šteti za nepošten.

V teh okoliščinah Curtea de Apel Oradea (pritožbeno sodišče v Oradei, Romunija) sprašuje Sodišče o obsegu obveznosti bank, da stranke obvestijo o tečajnem tveganju, povezanem s posojili, sklenjenimi v tuji valuti.

Sodišče je v današnji sodbi ugotovilo, da je izpodbijani pogodbeni pogoj del glavnega predmeta posojilne pogodbe, čeprav se njegova nepoštenost na podlagi direktive lahko preuči le, če ni bil napisan v jasnem in razumljivem jeziku. Obveznost vračila kredita v določeni valuti je namreč bistveni element posojilne pogodbe, glede na to, da se ne nanaša na pomožni način plačila, temveč na samo naravo obveznosti dolžnika.

Sodišče v zvezi s tem opozarja, da zahteva, da mora biti pogodbeni pogoj sestavljen v jasnem in razumljivem jeziku, pomeni tudi, da je v pogodbi pregledno pojasnjeno konkretno delovanje mehanizma, v katerega spada zadevni pogoj. Če je to primerno, mora biti v pogodbi pojasnjena tudi povezava med tem mehanizmom in mehanizmom, določenim z drugimi pogoji, tako da **lahko potrošnik na podlagi natančnih in razumljivih meril presodi, kakšne so ekonomske posledice, ki iz tega izhajajo zanj**. To vprašanje mora preučiti romunsko sodišče in pri tem upoštevati vse upoštevne dejanske okoliščine, ki vključujejo **ogläse in informacije, ki jih je posojilodajalec predložil** v okviru pogajanj za posojilno pogodbo.

¹ Direktiva Sveta 93/13/EGS z dne 5. aprila 1993 o nedovoljenih pogojih v potrošniških pogodbah (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 15, zvezek 2, str. 288).

Natančneje, nacionalno sodišče mora preučiti, ali je bil potrošnik v tej zadevi obveščen o vseh elementih, ki bi lahko vplivali na obseg njegove obveznosti in na podlagi katerih lahko presodi skupne stroške svojega kredita.

V zvezi s tem Sodišče pojasnjuje, da morajo finančne ustanove posojilojemalcem posredovati informacije, ki morajo zadostovati za sprejetje poučenih in preudarnih odločitev. Te informacije morajo torej zajemati ne le možnost zvišanja ali znižanja vrednosti valute, v kateri je bilo posojilo sklenjeno, temveč tudi vpliv gibanja menjalnega tečaja in povečanja obrestnih mer valute, v kateri je bilo posojilo sklenjeno, na vračila.

Tako mora biti, prvič, posojilojemalec jasno obveščen o tem, da s podpisom posojilne pogodbe, izražene v tuji valuti, prevzema tečajno tveganje, ki ga bo ob devalvaciji valute, v kateri prejema dohodke, morda težko nosil. Drugič, banka mora navesti mogoče spremembe menjalnih tečajev in tveganja v zvezi s sklenitvijo posojila v tuji valuti, predvsem če potrošnik, ki je posojilojemalec, svojih dohodkov ne prejema v tej valuti.

Sodišče nazadnje poudarja, da če banka ni izpolnila te obveznosti in se zato lahko preuči nepoštenost spornega pogoja, mora nacionalno sodišče presoditi, najprej, možnost nespoštovanja zahteve dobre vere s strani banke in, nato, obstoj morebitnega znatnega neravnotežja med pogodbenimi strankami. To presojo je treba opraviti glede na trenutno stanje, ko je bila zadevna pogodba sklenjena, ter ob upoštevanju strokovnega znanja in izkušenj banke, kar zadeva mogoče spremembe menjalnih tečajev in tveganja v zvezi s sklenitvijo posojila v tuji valuti. Sodišče v zvezi s tem poudarja, da pogodbeni pogoj lahko pomeni neravnotežje med strankami, ki se pokaže šele med izvajanjem pogodbe.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletni strani CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Posnetki z razglasitve sodbe so dostopni na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.